Anti-pestprotocol
Het Karrepad
2025-2026

Anti-pestprotocol
2025-2026

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 - Inleiding 3
Hoofdstuk 2: Definitie van pesten 4
Hoofdstuk 3– Preventie 5
3.1 Visie op omgaan met elkaar en de omgeving. 5
3.2 Sociaal-emotioneel leren (SEL) en groepsvorming 5
3.3 Burgerschap en leerlingparticipatie 6
Hoofdstuk 4 – Signaleren, handelen en gevolgen van pestgedrag 7
4.1 vijf sporen -model 7
4.2. Stappen bij pesten 8
4.3 Consequenties van pesten 10
4.4 Adviezen voor ouders 10
Hoofdstuk 5 – Verantwoordelijkheden van de anti-pestcoördinator 12
Hoofdstuk 6 - Contactgegevens 13

Hoofdstuk 1 - Inleiding

Op het Karrepad willen we een fijne, warme plek bieden waar kinderen zich veilig voelen en zich optimaal kunnen ontwikkelen. Een veilig schoolklimaat is hierbij een belangrijke voorwaarde. Onze uitgangspunten zijn helder: wij willen dat al onze leerlingen met plezier naar school gaan, zich gezien en gehoord voelen en kunnen vertrouwen op elkaar en op ons.

Pestgedrag hoort hier niet in thuis. Pesten kan grote gevolgen hebben voor het welzijn en de ontwikkeling van kinderen. Daarom nemen wij pestgedrag serieus en nemen wij onze verantwoordelijkheid om pesten zoveel mogelijk te voorkomen en zorgvuldig aan te pakken.

In dit anti-pestprotocol beschrijven we hoe wij werken aan een positief sociaal klimaat, hoe we pestgedrag signaleren en aanpakken en welke afspraken daarbij horen. Het protocol is bedoeld voor leerlingen, ouders en medewerkers, met als doel gezamenlijk zorg te dragen voor het creëren en behouden van een veilige school.

Hoofdstuk 2: Definitie van pesten

In het contact tussen kinderen komen ook conflicten voor. Niet elk vervelend moment is pesten. We spreken in ieder geval van pesten als dezelfde persoon regelmatig en systematisch bedreigd, geïntimideerd en/of buitengesloten wordt. We vinden het belangrijk om duidelijk te zijn over wat we onder plagen en pesten verstaan. Een heldere definitie helpt ons om signalen goed te herkennen en zorgvuldig te handelen.

Plagen komt vooral voor tussen leerlingen die aan elkaar gewaagd zijn. Plagen is niet gemeen, maar vaak grappig voor alle partijen. Plagen richt zich niet op één persoon: iedereen kan een keer aan de beurt komen. Het is niet bedreigend of echt vervelend. Plagen gebeurt niet stelselmatig en heeft geen nadelige gevolgen voor degene die wordt geplaagd. Pas als dezelfde persoon lang of veel geplaagd wordt en het zelf niet meer leuk vindt kan plagen omslaan in pesten.

Pesten gaat verder dan plagen en is niet grappig. Dezelfde leerling wordt regelmatig en systematisch bedreigd en geïntimideerd door meerdere kinderen: een kind dat pest en een aantal meelopers. Er is sprake van een machtsverschil, waarbij de leerling die wordt gepest zich niet goed kan verweren. Het is moeilijk voor een leerling om zelf een einde te maken aan de pesterijen. Vaak gaat het pesten lange tijd door. Pesten is grensoverschrijdend en kan bedreigend zijn.

Pesten kan verschillende vormen aannemen:

- **Verbaal:** schelden, dreigen, belachelijk maken, uitlachen of een bijnaam geven vanwege lichaamskenmerken, etnische afkomst, geloof of seksuele voorkeur.
- **Fysiek:** trekken, duwen, spugen, schoppen, slaan, laten struikelen, krabben bijten of aan de haren trekken.
- **Intimidatie:** hinderlijk volgen, opwachten, van dichtbij in het gezicht schreeuwen, in de val laten lopen, de doorgang versperren of klemzetten, seksueel intimideren.
- **Isolatie:** uitsluiten, voortdurend zeggen dat iemand niet gewenst is, roddelen, negeren.
- **Stelen en vernielen:** spullen of geld afpakken, beschadigen of kapot maken, dwingen geld of bezittingen af te geven.
- **Cyberpesten, digitaal pesten of digipesten:** pestgedrag met behulp van ICT, zoals internet, smartphone of computer waarbij het slachtoffer wordt lastiggevallen, bedreigd, vernederd of beledigd met berichten via mail, chat of sociale media of door de online verspreiding van filmpjes, foto's of privégegevens.

Hoofdstuk 3– Preventie

Op het Karrepad willen we pesten zoveel mogelijk voorkomen. Dit doen we door te investeren in een positief sociaal klimaat, leerlingen te leren omgaan met verschillen en hen te ondersteunen bij het oplossen van conflicten.

3.1 Visie op omgaan met elkaar en de omgeving.

Op het Karrepad hanteren wij vijf leefregels. Deze vormen de basis van ons dagelijks handelen en zijn zichtbaar in de school:

- Je mag jezelf zijn
- We zijn aardig voor elkaar
- We hebben een prettige (rustige) werksfeer
- We zijn zuinig op onze spullen
- We gebruiken onze tijd goed

Volwassenen hebben hierin een belangrijke voorbeeldfunctie. Van zowel medewerkers en ouders verwachten we te laten zien hoe je respectvol met elkaar omgaat, hoe je conflicten bespreekbaar maakt en hoe je verantwoordelijkheid neemt voor je gedrag.

3.2 Sociaal-emotioneel leren (SEL) en groepsvorming

Om kinderen te leren hoe wij omgaan met elkaar en met de omgeving, besteden wij structureel aandacht aan sociaal-emotioneel leren. Wij zetten hiervoor het volgende in:

- In alle groepen werken wij met de methode Kwink. Deze methode biedt lessen en materialen die bijdragen aan de ontwikkeling van sociale vaardigheden, zelfvertrouwen en het omgaan met emoties en conflicten. Door leerlingen bewust te maken van hun eigen gedrag en dat van anderen, bevorderen wij respectvol en veilig samenspel binnen en buiten de klas. De Kwink-lessen komen terug is het lesrooster.
- Om goed te monitoren en zicht te houden op de ontwikkeling van kinderen, gebruiken wij Kindbegrip! Dit is een observatie-instrument waarmee leerkrachten zicht krijgen in het sociaal-emotioneel functioneren van de groep en van individuele leerlingen. Leerkrachten van groep 3 t/m 8 vullen tweejaarlijks een vragenlijst in. In groepen 5 t/m 8 wordt de lijst ook door de leerlingen ingevuld. Op basis van de uitkomsten kan de leerkracht een gedragsanalyse uitvoeren en indien nodig een handelingsplan opstellen. Op deze manier ontstaat een planmatige en cyclische werkwijze waarin preventie, signalering en interventie elkaar versterken. Bij de groepen 1 en 2 worden de sociaal-emotionele vaardigheden geobserveerd middels het observatie-instrument MijnKleutergroep.
- Op een aantal momenten in het jaar besteden wij extra aandacht aan groepsvorming. Dit doen we aan het begin van het jaar tijdens de Gouden weken, waarin de basis voor een positieve

groep wordt gelegd. Na de kerstvakantie volgen de Zilveren Weken, gericht op het onderhouden en versterken van de groep.

- Aan de start van een nieuw schooljaar worden door de leerkracht en leerlingen klassenregels opgesteld. In deze regels worden afspraken gemaakt over de manier waarop we in de klas met elkaar omgaan, zodat iedereen zich prettig en veilig kan voelen in de klas.

- Vanaf groep 6 krijgen leerlingen lessen mediawijsheid, waarin aandacht is voor respectvol en veilig gedrag op sociale media.

3.3 Burgerschap en leerlingparticipatie

Op het Karrepad zijn wij actief bezig met burgerschap en leerlingparticipatie. Dit anti-pestprotocol is hier nauw mee verbonden. Wij zien school als een oefenplek waarin leerlingen leren uit te groeien tot betrokken, verantwoordelijke en actieve burgers.

Leerlingen om aandacht en respect te hebben voor elkaar, niemand buiten te sluiten en zorg te dragen voor de groep. Leerlingen worden gestimuleerd om actief en kritisch deel te nemen aan gesprekken, hun mening te verwoorden en te luisteren naar de ander. Dit helpt hen om pestgedrag te herkennen, bespreekbaar te maken en samen te zoeken naar oplossingen die bijdragen aan een veilige groepssfeer.

Daarnaast leren leerlingen om conflicten serieus te onderzoeken, zich te verplaatsen in het standpunt van de ander en verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen rol en gedrag. Door aandacht te besteden aan verschillen en diversiteit leren leerlingen culturele verschillen te herkennen, vooroordelen en discriminatie te signaleren en hier respectvol mee om te gaan.

Wij stimuleren leerlingen om actief bij te dragen aan een veilige en prettige schoolomgeving. Zij leren zich eerlijk en behulpzaam op te stellen, voor elkaar klaar te staan en niemand buiten te sluiten. Leerlingen worden aangemoedigd om een maatje te zoeken wanneer zij hulp nodig hebben en om zelf een maatje te zijn voor een ander.

Hoofdstuk 4 – Signaleren, handelen en gevolgen van pestgedrag

Als duidelijk is dat er sprake is van pestgedrag, doen we er alles aan om dit gedrag effectief aan te pakken. We willen dat het pesten stopt en zich niet herhaalt. Ook willen we de betrokken leerlingen helpen om te leren van hun eigen rol en gedrag.

4.1 vijf sporen -model

Om het pestgedrag te beëindigen en de ontstane problemen op te lossen hebben we altijd te maken met vijf partijen: de leerling die wordt gepest, de leerling die een ander pest, de ouders, de klasgenoten en de school. We gebruiken een vijf-sporenmodel dat beschrijft hoe deze vijf partijen kunnen bijdragen aan het oplossen van pestgedrag.

1. *Steun bieden aan de leerling die gepest wordt*

   We luisteren naar wat er gebeurd is en nemen het probleem serieus. We laten aan de leerling merken dat we er voor hem of haar willen zijn. Samen met de leerling gaan we (leerkracht, eventueel met hulp van de kwaliteitscoördinator en de anti-pestcoördinator) op zoek naar mogelijke oplossingen en we begeleiden de leerling daarbij. Indien nodig schakelen we deskundige hulp in. We houden vervolggesprekken met de leerling.

2. *Steun bieden aan de leerling die een ander pest*

   We nemen de tijd voor een gesprek met de leerling. Pesten gebeurt nooit zonder reden. We vinden het daarom belangrijk om achter de oorzaak te komen. We gaan in op de impact van de pester op het slachtoffer. We zorgen ervoor dat de leerling zich veilig voelt en leggen uit wat wij als school zullen doen om het pesten te stoppen. We stellen hierin duidelijke grenzen. We bieden de hulp aan van de leerkracht, kwaliteitscoördinator en de anti-pestcoördinator.

3. *Steun bieden aan de ouders van zowel de leerling die wordt gepest en de pestende leerling.* We nemen ouders die zich zorgen maken over pesten serieus. Samen pakken we het pestgedrag aan. We geven adviezen over het omgaan met hun gepeste of pestende kind en verwijzen zo nodig naar deskundigen. Zo nodig informeren we de ouders van de andere leerlingen van de groep.

4. *Mobiliseren van de zwijgende middengroep.*

   We stellen indien nodig de groep op de hoogte van het pesten. We praten met de groep over ieders eigen rol daarin. De groep kan het pesten doorbreken door een actieve rol te spelen in het proces. Het is belangrijk dat de groep leert om het pesten bespreekbaar te maken met de leerkracht en de ouders. De groep kan met oplossingen komen waarin de leerlingen zelf een actieve rol spelen.

5. *De algemene verantwoordelijkheid van de school en professionalisering van de leerkrachten.*

   Als school zijn wij verantwoordelijk voor de veiligheid van de kinderen. Wij vinden het belangrijk dat alle leerkrachten en andere medewerkers binnen school weten hoe ze moeten handelen bij pestgedrag. Wij vervullen een voorbeeldfunctie bij het signaleren en tegengaan van pestgedrag. Onze anti-pestcoördinator is het aanspreekpunt voor de leerkracht als zij hulp nodig hebben bij pestgedrag in de groep en zijn verantwoordelijk voor het anti-pestbeleid binnen onze school.

4.2. Stappen bij pesten

Wanneer er een vermoeden of melding is van pestgedrag, nemen wij een aantal stappen. In de onderstaande tabel worden de stappen verder toegelicht.

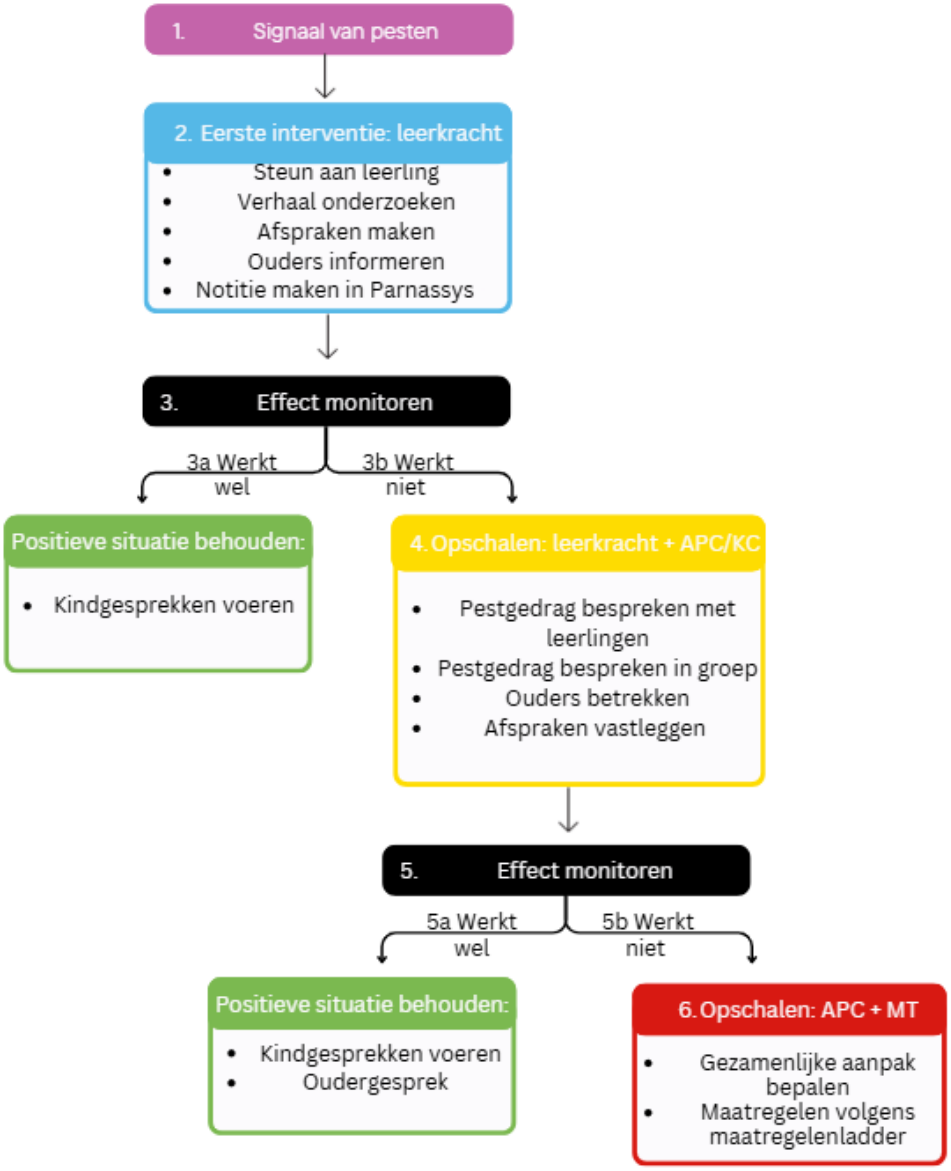

Stap:	Fase:	Wie	Wat gebeurt er?
1	Signaal	Leerkracht/ ouder/ medewerker	Wanneer er een signaal of melding van pesten binnenkomt, start de procedure. Signalen kunnen worden opgemerkt door leerlingen, ouders of medewerkers. Leerlingen worden aangemoedigd om pesten te melden bij de leerkracht of een andere volwassene op school. Ook ouders kunnen zorgen of signalen delen met de leerkracht.
2	Eerste interventie	Leerkracht	De leerkracht biedt steun aan de leerling die gepest wordt en onderzoekt wat er is gebeurd en wie daarbij betrokken zijn. De leerkracht hoort alle betrokkenen. Indien het pestgedrag groepsoverstijgend is, worden ook andere leerkrachten geïnformeerd. Met de betrokken leerlingen worden duidelijke afspraken gemaakt over gewenst gedrag en hoe de situatie hersteld kan worden. Waar mogelijk wordt gebruikgemaakt van de lagere stappen van de maatregelenladder. Ouders van de betrokken leerlingen worden zo snel als mogelijk geïnformeerd.
3	Effect monitoren	Leerkracht	De leerkracht monitort, op een voor de situatie passend moment en vanuit professionele afweging, of het pesten is gestopt. De leerkracht voert daarbij kindgesprekken met de betrokken leerlingen om aan te horen hoe het gaat. Wanneer het pesten niet is gestopt, gaan we verder naar de volgende stap.
4	Opschalen	Leerkracht + Anti-pestcoördinator/ Kwaliteitscoördinator	Wanneer de eerste interventies onvoldoende effect hebben en het pesten niet stopt, worden de anti-pestcoördinator (APC) en/of de kwaliteitscoördinator (KC) betrokken. De leerkracht informeert hen over de situatie. De APC/KC gaat opnieuw in gesprek met de betrokken leerlingen. Het pestgedrag wordt besproken in de groep en de middengroep wordt hierbij betrokken. Ouders worden op de hoogte gebracht en, indien nodig, uitgenodigd voor een gesprek. De gemaakte afspraken en acties worden vastgelegd in het leerlingdossier.
5	Effect monitoren	Leerkracht + Anti-pestcoördinator/ Kwaliteitscoördinator	Er wordt door de leerkracht en APC/KC gemonitord of het pesten is gestopt. De leerkracht/ APC voert kringgesprekken met de betrokken leerlingen om aan te horen hoe het gaat. Ouders ontvangen een terugkoppeling over de voortgang. Wanneer het pesten niet is gestopt, gaan we verder naar de volgende stap.
6	Opschalen	Anti-pestcoördinator + MT	Wanneer het pestgedrag aanhoudt ondanks eerdere interventies, wordt het managementteam (MT) geïnformeerd. In samenspraak met de APC worden vervolgstappen en formele maatregelen bepaald volgens de maatregelenladder. Indien nodig kan het KCOO worden ingeschakeld. Zij kunnen met de school meedenken en adviseren. Dit kan zowel op groepsniveau als op individueel niveau. Ook kan, in overleg met ouders, het WIJ-team worden betrokken om te beoordelen of de leerling extra (deskundige) ondersteuning nodig heeft.

4.3 Consequenties van pesten

Wanneer begeleiding en afspraken onvoldoende effect hebben, worden maatregelen ingezet. De maatregelen moeten passend zijn bij de leeftijd van de leerling en de ernst van het gedrag. Bij herhaaldelijk gedrag kan eventueel overleg plaatsvinden met collega's of de KC, waarbij consequenties en vervolgstappen worden besproken. Maatregelen hebben als doel het herstellen van veiligheid, het stoppen van pestgedrag en het leren van gewenst gedrag.

Voorbeelden per leerjaar:

4.4 Adviezen voor ouders

Voor ouders kan het lastig zijn om om te gaan met situaties waarin sprake is van pesten. Als school proberen wij ouders zo veel mogelijk op de hoogte te houden van wat er speelt en samen te zoeken naar oplossingen. Onderstaande adviezen kunnen helpend zijn:

Ouders van gepeste kinderen

- Houd de communicatie met uw kind open en blijf in gesprek.
- Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeer dan contact op te nemen met de ouders van het kind of de kinderen die pesten om het probleem bespreekbaar te maken.
- Bespreek pesten op school meteen met de leerkracht.
- Stimuleer uw kind om te gaan sporten, toneelspelen of een andere activiteit te ondernemen waarbij samenwerking en sociale cohesie centraal staan.*
- Geef uw kind complimenten en schouderkopjes om het zelfrespect te vergroten of terug te laten komen.
- Laat uw kind weten dat er hulp komt.

Ouders van kinderen die pesten.

- Neem het probleem van uw kind serieus.
- Raak niet in paniek, elk kind kan een pester worden.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- Besteed extra aandacht aan uw kind.
- Stimuleer uw kind om te gaan sporten, toneelspelen of een andere activiteit te ondernemen waarbij samenwerking en sociale cohesie belangrijk zijn.*
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.

Ouders van de andere kinderen uit de groep

- Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Leer uw kind voor anderen op te komen.
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen.

* Ouders die hier niet de financiële middelen voor hebben, kunnen een beroep doen op het Jeugdfonds Sport & Cultuur van de gemeente. De brugfunctionaris heeft hier alle informatie over.

Hoofdstuk 5 – Verantwoordelijkheden van de anti-pestcoördinator

Op school hebben wij een anti-pestcoördinator. De anti-pestcoördinator is verantwoordelijk voor de volgende zaken:

- Het ontwikkelen en bewaken van het anti-pestbeleid binnen onze school.
- Het volgen van berichtgeving en wetgeving over pesten binnen het primair onderwijs en het up-to-date houden van het anti-pestbeleid volgens de geldende wet- en regelgeving.
- Het zorgen dat alle betrokken partijen kennis hebben van het anti-pestprotocol en het protocol regelmatig onder de aandacht brengen binnen de school.
- Het jaarlijks agenderen van het anti-pestprotocol tijdens een bouwvergadering, zodat het team gezamenlijk kan beoordelen of het protocol wordt nageleefd en of het nog actueel is. Ook kan het team aangeven of het protocol gewijzigd of aangevuld moet worden.
- Het zichtbaar zijn binnen de school als aanspreekpunt voor leerkrachten die te maken hebben met pesten en het vervolgens een vinger aan de pols houden.
- Het opstellen van een beleidsplan sociaal-emotionele ontwikkeling, met nadruk op veiligheid, betrokkenheid en respect voor elkaar, en op het zich veilig en gezien voelen binnen de groep en de school.

Hoofdstuk 6 - Contactgegevens

Wendy Japenga	Anti-pestcoördinator en eerste aanspreekpunt voor leerkrachten	w.japenga@o2g2.nl
Anje Leutscher Marijke Lutjenhuis	Kwaliteitscoördinator 1 t/m 4	anje.leutscher@o2g2.nl m.lutjenhuis@o2g2.nl
Sandra ter Veer	Kwaliteitscoördinator 5 t/m 8	Sandra.terveer@o2g2.nl
Bernou Feitsma	Adjunct-directeur	b.feitsma@o2g2.nl
Alinda Koerts	Directeur	a.koerts@o2g2.nl
Liza Huizen	Vertrouwenspersoon en brugfunctionaris	l.huizen@o2g2.nl